

T R E Ś Ć :

ZARZĄDZENIA

Poz. 153 Nr 69/Og. z dnia 20.X.1953 r. w sprawie ustanowienia norm resortowych.

Poz. 154 Nr 76/Og. z dnia 2.XI.1953 r. w sprawie stosowania tymczasowej instrukcji dotyczącej obciążeń wiatrem w obliczeniach statycznych.

Poz. 155 Nr 77/Org. z dnia 21.XI.1953 r. w sprawie organizacji i zakresu działania organów normowania pracy w budownictwie przemysłowym.

Poz. 156 Nr 83/Og. z dnia 19.XI.1953 r. w sprawie warunków, którym powinni odpowiadać pracownicy szkolący robotników i praktykantów oraz zasad wynagradzania tych pracowników.

OKÓLNİK

Poz. 157 Nr 58 z dnia 13.XI.1953 r. w sprawie poświadczania zamówień na artykuły śrubowe.

PISMA OKÓLNE

Poz. 158 Nr 37 z dnia 13.XI.1953 r. w sprawie premiowania technika brygady Powszechnej Organizacji „Służba Polsce”.

Poz. 159 Nr 62 z dnia 19.XI.1953 r. w sprawie księgowej ewidencji przelewów środków przeznaczonych na remonty awaryjne, ewidencji księgowej wartości materiałów oddanych obcym wykonawcom do przerobienia w ramach zleceń inwestycyjnych oraz ewidencji księgowej opakowań.

KOMUNIKATY

153.

ZARZĄDZENIE Nr 69/Ogól.

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 20 października 1953 r.

w sprawie ustanowienia norm resortowych.

Na podstawie art. 12 dekretu z dnia 4 marca 1953 r. o normach i o Polskim Komitecie Normalizacyjnym (Dz. U. Nr 15, poz. 61) zarządza się, co następuje:

§ 1. Ustanawia się następujące normy resortowe:

1. RN-53/MBPrzem. — 00001 Roboty zimowe. Pojęcia ogólne.
2. RN-53/MBPrzem. — 00002 Badania materiałów kamiennych. Wytrzymałość kamienia na uderzenia (zwięzłość) na aparacie Page'a.
3. RN-53/MBPrzem. — 00003 Badania materiałów kamiennych. Ścieralność (zużycie) tłucznia kamiennego w bębnie Deval'a.
4. RN-53/MBPrzem. — 00004 Badania materiałów kamiennych. Wytrzymałość tłucznia kamiennego na zgniatanie.
5. RN-53/MBPrzem. — 00005 Badania materiałów kamiennych. Wytrzymałość tłucznia kamiennego na uderzenie.

§ 2. Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego obowiązane są stosować normy wymienione w § 1 przy wykonywaniu robót budowlano-montażowych, a normę RN-53/MBPrzem. — 00001 (Roboty zimowe. Pojęcia ogólne), również i przy opracowywaniu dokumentacji tych robót.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

M I N I S T E R

Dr Cz. Babiński

154.

ZARZĄDZENIE Nr 76/Ogól.

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

oraz

MINISTRA BUDOWNICTWA MIAST I OSIEDLI

z dnia 2 listopada 1953 r.

w sprawie stosowania tymczasowej instrukcji dotyczącej obciążeń wiatrem w obliczeniach statycznych.

W celu wprowadzenia oszczędności w projektowaniu konstrukcji budowlanych przy obliczeniach na parcie wiatru zarządza się, co następuje:

§ 1. Przy obliczeniach statycznych biura projektowe podległe Ministrowi Budownictwa Przemysłowego oraz Ministrowi Miast i Osiedli powinny stosować się do przepisów instrukcji tymczasowej, stanowiącej załącznik do zarządzenia.

§ 2. Instrukcję o stosowaniu obciążeń wiatrem, o której mowa w § 1, stosuje się do wszelkich budowli lądowych i wodnych z wyjątkiem kominów fabrycznych, słupów wysokiego napięcia oraz budowli o charakterze mostowym.

§ 3. Instrukcja obowiązuje do czasu zatwierdzenia przez Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego normy państwowej dotyczącej obciążeń wiatrem w obliczeniach statycznych.

§ 4. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem 30 września 1953 r.

w/z. MINISTRA
BUDOWNICTWA
MIAST I OSIEDLI

Inż. St. Wolski
Podsekretarz Stanu

w/z. MINISTRA
BUDOWNICTWA
PRZEMYSŁOWEGO

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

Załącznik do zarządzenia Nr 76/Og. Ministra Budownictwa Przemysłowego oraz Ministra Budownictwa Miast i Osiedli z dnia 2.XI.1953 r. w sprawie stosowania tymczasowej instrukcji dotyczącej obciążeń wiatrem w obliczeniach statycznych.

INSTRUKCJA TYMCZASOWA

o stosowaniu obciążeń wiatrem w obliczeniach statycznych wszelkich budowli lądowych i wodnych, z wyjątkiem kominów fabrycznych, słupów linii wysokiego napięcia oraz budowli o charakterze mostowym.

1. Określenia.

1. 1. **Parcie wiatru.** Obciążenia powierzchni budowli, wywołane nadciśnieniem powietrza, określa się jako parcie wiatru „ w_n ” i uważa za dodatnie (rys. 1).

1. 2. **Ssanie wiatru.** Obciążenia powierzchni budowli, wywołane podciśnieniem powietrza, określa się jako ssanie wiatru „ w_o ” i uważa za ujemne.

1. 3. **Budowle zamknięte.** Budowle, przykryte dachem i ogrodzone całkowicie ścianami szczelnymi, lub ścianami, w których łączna powierzchnia otworów, otwartych stale lub mogących być otwartymi, jak np. okna, świetliki, drzwi, bramy itp., jest mniejsza od 33% powierzchni ścian otwartych — określa się jako zamknięte.

1. 4. **Budowle częściowo otwarte.** Budowle, jak w p. 1. 3., ale w których łączna powierzchnia otworów jest równa lub większa od 33% powierzchni ścian z otworami, oraz budowle tylko częściowo ogrodzone ścianami — określa się jako częściowo otwarte.

1. 5. **Budowle otwarte.** Budowle składające się z dachu opartego na słupach (np. Wiaty) lub na ścianach przewiewnych (ażurowych) — określa się jako otwarte.

2. Założenia do obliczeń.

2. 1. **Charakter obciążenia wiatrem.** Przyjmuje się, że obciążenie wiatrem jest rozłożone w sposób ciągły i przyłożone normalnie do powierzchni budowli.

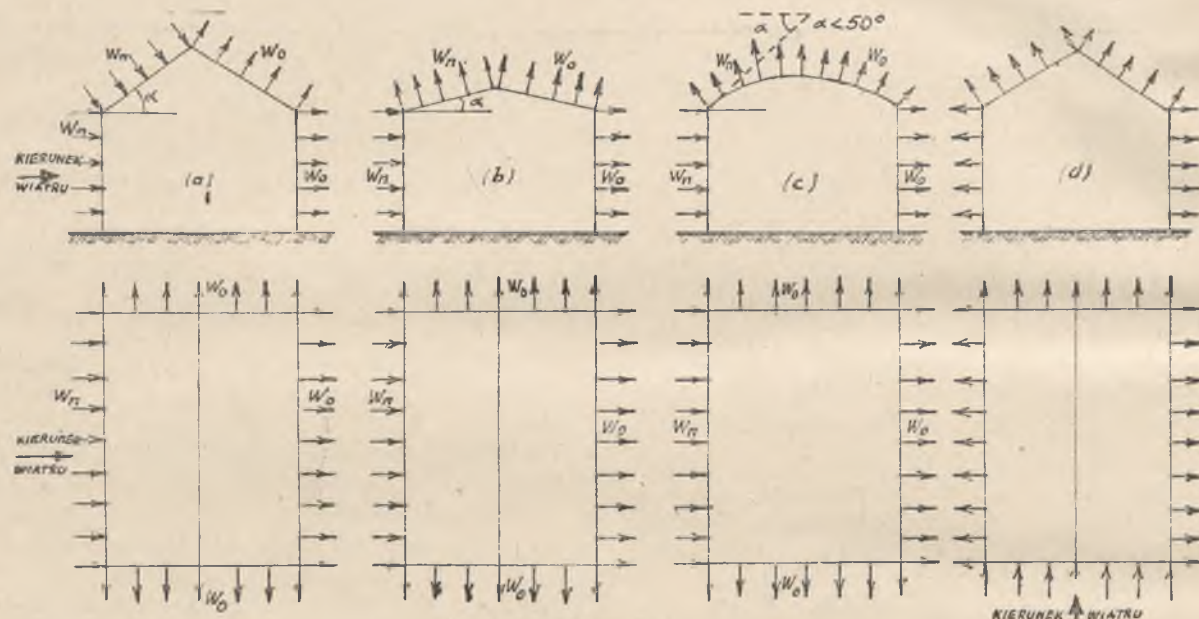
2. 2. **Kierunek wiatru.** Obciążenie wiatrem należy przyjmować przy założeniu, że wiatr wieje poziomo i w kierunku, dającym najniekorzystniejsze obciążenie dla danej budowli lub części budowli.

2. 3. **Obciążenie powierzchni nawiętrznych.** Powierzchnie nawiętrzne budowli należy obciążać parciem wiatru, z wyjątkiem powierzchni dachów, dla których kąt nachylenia powierzchni (lub styczna do powierzchni krzywej) dachu względem poziomu wynosi odpowiednio:

$0 < \alpha < 20$ — dla powierzchni płaskich (rys. 1b)

$0 < \alpha < 50$ — dla powierzchni krzywych (rys. 1c)

i które należy obciążać ssaniem wiatru.

Rys. 1.

2. 4. **Obciążenie powierzchni odwietrznych.** Powierzchnie odwietrzne budowli należy obciążać ssaniem wiatru.

2. 5. **Obciążenie podstawowe.** Wartości liczbowe obciążeń podstawowych „ p ” ustalone dla poszczególnych stref Polski podane są w tablicy 1.

Wysokość budowli H w metrach	Obciążenia podstawowe „ p ” w kg/m^2		
	S t r e f a		
	I	II	III
$0 < H \leq 10$	50	65	100
$10 < H \leq 20$	70	90	140
$H = 20$	85	110	170
$H = 100 \text{ m. i powyżej}$	130	170	260

Tablica 1.

Podział na strefy jest następujący:

Strefa I obejmuje cały obszar kraju z wyłączeniem obszarów stref II i III.

Strefa II obejmuje pas wybrzeża morskiego o szerokości 25 km.

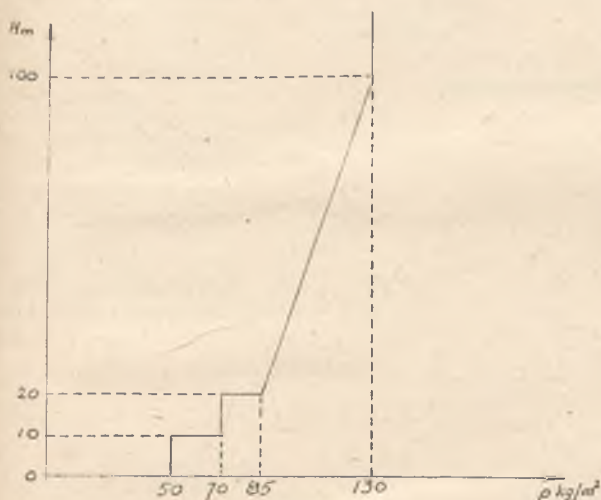
Strefa III obejmuje obszar górski: na południe od linii prostej, przeprowadzonej od Cieszyna do Sanoka, i przedłużonej aż do przecięcia z linią granicy Państwa, oraz na południowy zachód od linii łamanej Zgorzelec — Wałbrzych — Ząbkowice — Raszków, przy czym wymienione miejscowości zaliczane są do strefy III.

2. 5. 1. Dla wysokości pośrednich 20./100 m nad powierzchnią terenu wielkość „ p ” oblicza się przez interpolację liniową, co daje trapezowy rozkład obciążeń.

2. 5. 2. Dla uproszczenia obliczeń dopuszczalne jest przyjęcie zamiast trapezowego — prostokątnego rozkładu obciążeń, przez zamianę trapezów na równoważne im prostokąty o wysokościach nie większych od 20 m, przyjmując punkty zaczepienia wypadkowych w środku ciężkości tych prostokątów.

2. 5. 3. Wykres zmienności „p” w zależności od „H” dla strefy I przedstawia rys. 2.

Rys. 2.

2. 6. **Obciążenia jednostkowe.** Wielkości obciążeń jednostkowych, jakie należy przyjmować w obliczeniach, określa wzór:

$$w = K \cdot p \text{ kg/m}^2,$$

w którym: K — współczynnik opływu w/g tablic 2 i 3,

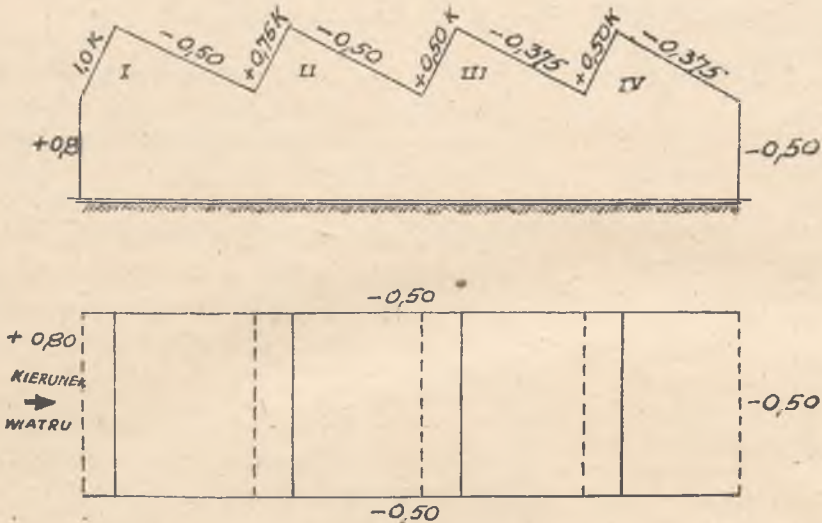
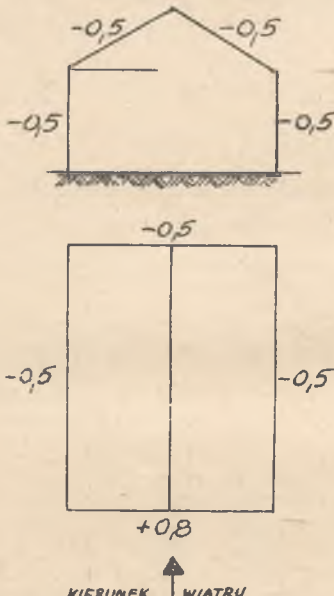
p — wielkość obciążenia podstawowego w/g tabl. 1

2. 7. **Współczynnik opływu.** Wartości współczynnika opływu K, obliczone dla poszczególnych schematów budowli zamkniętych, częściowo otwartych i otwartych są podane w tablicy 2, poz. 2. 7. 3. oraz tablicy 3, z uwzględnieniem różnych kierunków wiatru (oznaczonych strzałkami na rysunkach).

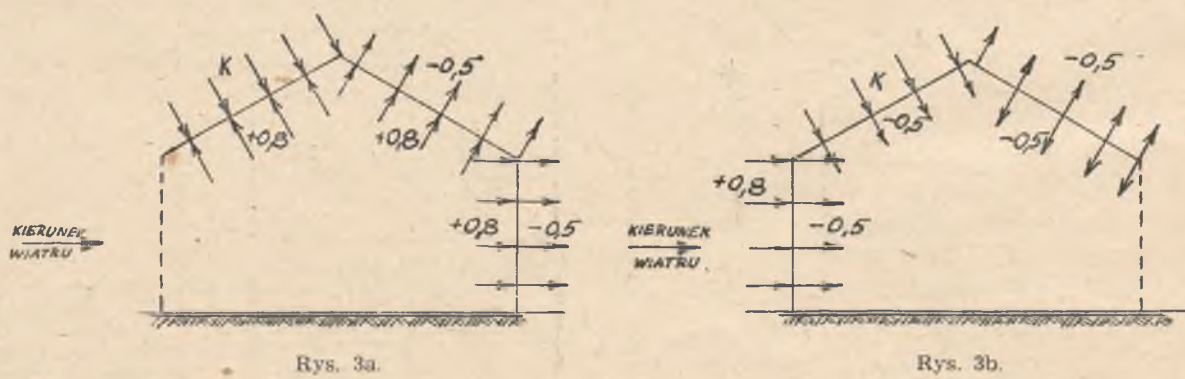
2. 7. 1. Wartości liczbowe współczynników opływu K dla budowli zamkniętych, obliczonych z uwzględnieniem podziału obciążenia wiatrem na powierzchnie wewnętrzne i zewnętrzne podane są w tablicy 2.

Tablica 2

Lp.	Schemat budowli i stałe wartości współcz. K	Zmienne wartości współczynnika K	U w a g i																									
1			Pośrednie wartości współczynnika K należy przyjmować interpolując liniowo.																									
2		<table><tr><th colspan="2">$H, f \geq 1$</th></tr><tr><th>α</th><th>K</th></tr><tr><td>0°</td><td>-0,5</td></tr><tr><td>20°</td><td>0</td></tr><tr><td>60°</td><td>+0,8</td></tr></table> <table><tr><th colspan="2">$H, f < 1$</th></tr><tr><td colspan="2">$K = +0,8 \sin \alpha$</td></tr></table>		$H, f \geq 1$		α	K	0°	-0,5	20°	0	60°	+0,8	$H, f < 1$		$K = +0,8 \sin \alpha$												
$H, f \geq 1$																												
α	K																											
0°	-0,5																											
20°	0																											
60°	+0,8																											
$H, f < 1$																												
$K = +0,8 \sin \alpha$																												
3		<table><tr><th colspan="2">$f, b \leq 0,3$</th></tr><tr><th>f, b</th><th>K</th></tr><tr><td>0,1</td><td>-0,7</td></tr><tr><td>0,15</td><td>-0,8</td></tr><tr><td>0,20</td><td>-0,7</td></tr><tr><td>0,25</td><td>-0,6</td></tr><tr><td>0,30</td><td>-0,5</td></tr></table> <table><tr><th colspan="2">$f, b > 0,3$</th></tr><tr><th>α</th><th>K</th></tr><tr><td>0°</td><td>-0,5</td></tr><tr><td>25°</td><td>-1,0</td></tr><tr><td>50°</td><td>0</td></tr><tr><td>70°</td><td>+0,8</td></tr></table>	$f, b \leq 0,3$		f, b	K	0,1	-0,7	0,15	-0,8	0,20	-0,7	0,25	-0,6	0,30	-0,5	$f, b > 0,3$		α	K	0°	-0,5	25°	-1,0	50°	0	70°	+0,8
$f, b \leq 0,3$																												
f, b	K																											
0,1	-0,7																											
0,15	-0,8																											
0,20	-0,7																											
0,25	-0,6																											
0,30	-0,5																											
$f, b > 0,3$																												
α	K																											
0°	-0,5																											
25°	-1,0																											
50°	0																											
70°	+0,8																											

Lp.	Schemat budowli i stałe wartości współcz. K	Zmienne wartości współczynnika K	U w a g i
4			<p>„K“ należy przyjmować zgodnie z l.p. 2 lub 3 niniejszej tablicy.</p> <p>Podane wartości współczynnika K obowiązują przy obliczeniu oddziaływania elementów dachowych na ustrój nośny budowli.</p> <p>Natomiast przy obliczeniu poszczególnych elementów dachowych wartość współcz. K należy przyjmować jak dla pierwszego elementu.</p>
5			<p>Dla budynków, obciążonych wiatrem od strony szczytu, na powierzchniach dachów, ścianach bocznych i tylnej należy uwzględnić ssanie, z zastosowaniem współczynnika $K = -0.5$, jak np. na rysunku obok.</p>

2. 7. 2. Wartości liczbowe współczynnika opływu K dla budowli częściowo otwartych ustala się jako geometryczną sumę współczynników opływu w/g tablicy 2, jak na rys. 3a i 3b.

2. 7. 3. Wartość liczbową współczynnika opływu K dla budowli otwartych obliczonych z uwzględnieniem podziału obciążenia wiatrem na powierzchnie wewnętrzne i odwewnętrzne, podane są w tablicy 3.

Tablica 3

Lp.	Schemat budowli	Zmienne wartości współczynnika K	U w a g i																																																																																
1		<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">α^0</th><th>K_1</th><th>K_2</th></tr> <tr> <th>+</th><th>-</th><th></th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td><td></td><td>+ 1,8</td><td>+ 0,8</td></tr> <tr> <td>15</td><td></td><td>+ 1,2</td><td>+ 0,2</td></tr> <tr> <td>11</td><td></td><td>+ 1,0</td><td>0,0</td></tr> <tr> <td></td><td>11</td><td>1,0</td><td>0,0</td></tr> <tr> <td></td><td>15</td><td>- 1,2</td><td>- 0,2</td></tr> <tr> <td></td><td>30</td><td>- 1,8</td><td>- 0,8</td></tr> </tbody> </table>	α^0		K_1	K_2	+	-			30		+ 1,8	+ 0,8	15		+ 1,2	+ 0,2	11		+ 1,0	0,0		11	1,0	0,0		15	- 1,2	- 0,2		30	- 1,8	- 0,8	Pośrednie wartości należy interpolować liniowo.																																																
α^0		K_1	K_2																																																																																
+	-																																																																																		
30		+ 1,8	+ 0,8																																																																																
15		+ 1,2	+ 0,2																																																																																
11		+ 1,0	0,0																																																																																
	11	1,0	0,0																																																																																
	15	- 1,2	- 0,2																																																																																
	30	- 1,8	- 0,8																																																																																
2		<p>Przy kierunku wiatru prostopadłym do okapu</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">α^0</th><th>K_1</th><th>K_2</th></tr> <tr> <th>+</th><th>-</th><th></th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td><td></td><td>+ 0,80</td><td>- 0,50</td></tr> <tr> <td>20</td><td></td><td>+ 0,65</td><td>- 0,45</td></tr> <tr> <td>15</td><td></td><td>+ 0,57</td><td>- 0,42</td></tr> <tr> <td>11</td><td></td><td>+ 0,51</td><td>- 0,40</td></tr> <tr> <td></td><td>11</td><td>- 0,1</td><td>+ 0,40</td></tr> <tr> <td></td><td>15</td><td>- 0,57</td><td>+ 0,42</td></tr> <tr> <td></td><td>20</td><td>- 0,65</td><td>+ 0,45</td></tr> <tr> <td></td><td>30</td><td>- 0,80</td><td>+ 0,50</td></tr> </tbody> </table> <p>Przy kierunku wiatru ukośnym do okapu</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">α^0</th><th>K_1</th><th>K_2</th></tr> <tr> <th>+</th><th>-</th><th></th><th></th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>30</td><td></td><td>+ 0,30</td><td>- 1,00</td></tr> <tr> <td>20</td><td></td><td>+ 0,15</td><td>- 0,95</td></tr> <tr> <td>15</td><td></td><td>+ 0,06</td><td>- 0,92</td></tr> <tr> <td>11</td><td></td><td>+ 0,01</td><td>- 0,90</td></tr> <tr> <td></td><td>11</td><td>- 0,01</td><td>+ 0,90</td></tr> <tr> <td></td><td>15</td><td>- 0,06</td><td>+ 0,92</td></tr> <tr> <td></td><td>20</td><td>- 0,15</td><td>+ 0,95</td></tr> <tr> <td></td><td>30</td><td>- 0,30</td><td>+ 1,00</td></tr> </tbody> </table>	α^0		K_1	K_2	+	-			30		+ 0,80	- 0,50	20		+ 0,65	- 0,45	15		+ 0,57	- 0,42	11		+ 0,51	- 0,40		11	- 0,1	+ 0,40		15	- 0,57	+ 0,42		20	- 0,65	+ 0,45		30	- 0,80	+ 0,50	α^0		K_1	K_2	+	-			30		+ 0,30	- 1,00	20		+ 0,15	- 0,95	15		+ 0,06	- 0,92	11		+ 0,01	- 0,90		11	- 0,01	+ 0,90		15	- 0,06	+ 0,92		20	- 0,15	+ 0,95		30	- 0,30	+ 1,00	Pośrednie wartości należy interpolować liniowo.
α^0		K_1	K_2																																																																																
+	-																																																																																		
30		+ 0,80	- 0,50																																																																																
20		+ 0,65	- 0,45																																																																																
15		+ 0,57	- 0,42																																																																																
11		+ 0,51	- 0,40																																																																																
	11	- 0,1	+ 0,40																																																																																
	15	- 0,57	+ 0,42																																																																																
	20	- 0,65	+ 0,45																																																																																
	30	- 0,80	+ 0,50																																																																																
α^0		K_1	K_2																																																																																
+	-																																																																																		
30		+ 0,30	- 1,00																																																																																
20		+ 0,15	- 0,95																																																																																
15		+ 0,06	- 0,92																																																																																
11		+ 0,01	- 0,90																																																																																
	11	- 0,01	+ 0,90																																																																																
	15	- 0,06	+ 0,92																																																																																
	20	- 0,15	+ 0,95																																																																																
	30	- 0,30	+ 1,00																																																																																

2. 8. **Zwiększenie wartości współczynnika opływu K.** Wartości współczynnika opływu K, podane w poprzednich pozycjach niniejszej instrukcji należy zwiększyć przy wyznaczaniu obciążeń wiatrem w warunkach omówionych poniżej:

a) dla krokwi i płatwi powierzchni nawietrznych dachów obciążonych parciem wiatru, stosując mnożnik 1,25,

b) dla budowli o smukłościach:

$$\text{poziomej } \lambda = \frac{H}{b} > 5 \text{ lub pionowej } \gamma = \frac{l}{H} > 50 \quad (\text{rys. 4})$$

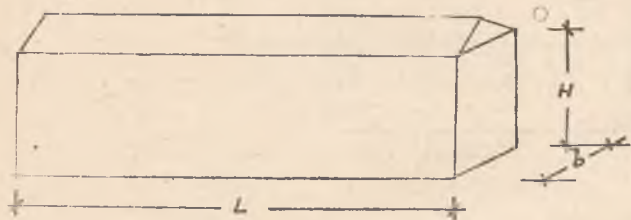
stosując mnożnik:

$$1,3 \text{ przy smukłości } \lambda > 5$$

$$1,25 \text{ przy smukłości } \gamma > 50$$

$$\lambda = H : b$$

$$\gamma = l : H$$

Rys. 4.

2. 9. **Ulgi w stosowaniu.** Obciążenie wiatrem można w obliczeniach konstrukcji nośnych (z wyjątkiem dachów) pominąć w przypadkach omówionych w p. 4, 5 i 6 § 14 PN/B-189.

2. 10. **Stateczność budowli na wywrócenie.** Jeżeli budowla nie może być zakotwiona w fundamentach, to moment wywracający wywołany działaniem wiatru nie może przekraczać wielkości $2/3 M_0$, w której M_0 jest momentem stateczności budowli przy uwzględnieniu tylko ciężaru własnego.

3. **Odchylenia od wymagań niniejszej instrukcji.** Dopuszcza się stosowanie obciążeń odmiennych od w wyżej podanych w przypadkach uzasadnionych w sposób naukowy.

155.

ZARZĄDZENIE Nr 77/Org.

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 21 listopada 1953 r.

w sprawie organizacji i zakresu działania organów normowania pracy w budownictwie przemysłowym.

Na podstawie uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie organizacji normowania pracy (Biuletyn PKPG Nr 10, poz. 126) oraz zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 22 maja 1950 r. w sprawie powoływania i zakresu działania organów normowania pracy (Biuletyn PKPG Nr 11, poz. 140) zarządzam, co następuje:

§ 1. 1. Opracowywanie całokształtu spraw związanych z technicznym normowaniem pracy w budownictwie przemysłowym prowadzą:

- 1) w Zarządzie Centralnym Ministerstwa — Wydział Norm Pracy w Departamencie Zatrudnienia i Płac;
- 2) w centralnych zarządach i zjednoczeniach podległych bezpośrednio Ministrowi — komórki normowania pracy w działach technicznych;
- 3) w zarządach przedsiębiorstw (zjednoczeń) — komórki normowania pracy w działach technicznych;
- 4) w jednostkach organizacyjnych produkcji podstawowej oraz w tych jednostkach organizacyjnych produkcji pomocniczej i zaplecza, w których jest to uzasadnione ilością zatrudnionych, charakterem i rodzajem produkcji — komórki normowania pracy w służbach technicznych.

2. Przez pojęcie komórki należy rozumieć jedno lub wielosobowe stanowisko pracy.

3. W jednostkach organizacyjnych produkcji pomocniczej i zaplecza, w których brak uzasadnienia dla utworzenia komórki normowania pracy, czynności z zakresu normowania pracy jako czynność dodatkową wykonuje odpowiednio pouczony (przeszkolony) pracownik wyznaczony przez kierownika danej jednostki.

§ 2. 1. Przy właściwych jednostkach organizacyjnych działają — Zakładowe, Branżowe Komisje Norm Pracy oraz Główna Komisja Norm Pracy.

2. Działalność Zakładowych, Branżowych i Główniej Komisji Norm Pracy regulują odrębne przepisy.

§ 3. Do zakresu działania komórek normowania pracy w centralnych zarządach i zjednoczeniach podległych bezpośrednio Ministrowi należy:

- 1) opracowywanie zarządzeń i instrukcji z zakresu normowania prac właściwych dla danej branży,
- 2) nadzór nad prawidłowym stosowaniem w przedsiębiorstwach obowiązujących norm pracy,
- 3) badanie prawidłowości stosowanych norm pracy i inicjowanie zmian,
- 4) wprowadzanie norm pracy w podległych przedsiębiorstwach,
- 5) zbieranie i opracowywanie materiałów dla Branżowych Komisji Norm Pracy i prowadzenie ich technicznego sekretariatu,
- 6) instruktaż i nadzór nad działalnością techników normowania pracy,
- 7) współdziałanie w szkoleniu pracowników normowania pracy,
- 8) analizowanie i opracowywanie zbiorczych sprawozdań z zakresu normowania pracy.

§ 4. Do zakresu działania komórek normowania pracy w zarządach przedsiębiorstw (zjednoczeń) należy:

- 1) nadzór nad pracą komórek normowania pracy i wykonywaniem zarządzeń w przedmiocie normowania pracy w jednostkach wchodzących w skład zjednoczenia,
- 2) kontrola prawidłowości stosowania norm pracy oraz wnioskowanie o ich zmianie,
- 3) wnioskowanie o zatwierdzeniu norm zakładowych zgodnie z obowiązującymi przepisami,
- 4) analizowanie metod pracy przodowników pracy i współdziałanie z komórką racjonalizacji w rozpowszechnianiu tych metod,
- 5) kontrola wystawionych zleceń akordowych,
- 6) opracowywanie planów objęcia nowych robót normami pracy,
- 7) prowadzenie ewidencji norm pracy,
- 8) kontrola działalności i współpraca z Zakładowymi Komisjami Norm Pracy,
- 9) instruktaż i szkolenie pracowników normowania pracy,
- 10) organizowanie pomocy dla pracowników niewykonyjących norm pracy przez instruowanie i szkolenie.

§ 5. Określony w § 4 niniejszego zarządzenia zakres działania komórek normowania pracy w zarządach przedsiębiorstw (zjednoczeń) stosuje się odpowiednio do komórek normowania pracy w zarządach budowlanych i budowlano-montażowych.

§ 6. Do obowiązków techników normowania należy:

- 1) zaszeregowanie robót, wprowadzanie i przestrzeganie stosowania obowiązujących norm i stawek (Katalogu Norm i Stawek Jednostkowych) oraz norm zakładowych prawidłowo zatwierdzonych,

- 2) opracowywanie nowych norm pracy i zaszeregowanie robót, nieobjętych Katalogiem Norm i Stawek Jednostkowych przez przeprowadzenie chronometrażu i fotografii dnia roboczego oraz przekazywanie tego materiału:
  - a) właściwym Zarządom Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce i Branżowej Komisji Norm Pracy do zaopiniowania,
  - b) właściwym władzom do zatwierdzenia,
- 3) opracowywanie norm czasu dla robót jednorazowych i małoseryjnych w oparciu o KN i SJ, o normy dla robót zbliżonych (metodą szacunkową), lub o materiały statystyczne (metodą statystyczną),
- 4) kontrola istniejących norm pracy drogą chronometrażu i fotografii dnia roboczego oraz opracowywanie wniosków opartych o wyniki tych prac kontrolnych,
- 5) zaznajamianie się z nowymi procesami technologicznymi i analiza ich przebiegu od strony normowania pracy oraz systematyczna obserwacja i analiza wykonywania norm,
- 6) pomoc w organizowaniu współzawodnictwa, pomoc robotnikom przez doszkalanie ich, przez popularyzację nowoczesnych metod pracy, okazywaną szczególnie tym, którzy nie wykonują norm (przy współpracy komórki modernizacji i komórki szkolenia zawodowego),
- 7) opracowywanie planów objęcia nowych zawodów i rodzajów robót systemem akordowym i normami,
- 8) kontrola warunków pracy i obsady stanowisk roboczych, co do zgodności z normami pracy (KN i SJ, branżowymi i zakładowymi),
- 9) współpraca przy zwalczaniu marnotrawstwa czasu roboczego przez uświadamianie załogi i przez wyjaśnienia analizy chronometrażu i fotografii dnia roboczego,
- 10) opiniowanie możliwości zakordowania robót i ewentualnego wprowadzenia systemu dniówki z premią,
- 11) opracowywanie sprawozdań z wykonania norm pracy i analiza materiału statystycznego,
- 12) prowadzenie i aktualizowanie kartoteki norm zakładowych,
- 13) zaznajamianie się z literaturą i publikacjami, omawiającymi normowanie pracy,
- 14) systematyczne informowanie kierownictwa zakładu o wykonaniu norm względnie o przyczynach, powodujących niewykonanie lub obniżenie wykonania norm pracy, celem przedsięwzięcia odpowiednich środków zaradczych,
- 15) instruowanie majstrów i załogi w sprawach normowania pracy, celem przestrzegania warunków pracy, które były podstawą przy opracowywaniu norm pracy, tzn. przestrzegania warunków technicznych, ustalonych dla poszczególnych rodzajów robót w KN i SJ względnie przy zatwierdzaniu norm zakładowych,
- 16) analiza wydajności pracy i podawanie jej wyników do wiadomości robotników oraz analiza metod i organizacji pracy przodowników i racjonalizatorów, celem jej popularyzowania,
- 17) współdziałanie przy wprowadzaniu i stosowaniu przepisów, o ewidencji i rozliczaniu robocizny,

- 18) kontrola w czasie wykonywania robót oraz po ich zakończeniu — wypełnianych przez innych pracowników zleceń roboczych pod względem prawidłowości:

- a) zadanych czasów,
- b) zapisów czasów wykonywanych robót,
- c) obmiaru wykonywanych robót,
- d) obliczenia procentu wykonania normy.

§ 7. Technicy normowania pracy otrzymują wynagrodzenie według tabeli, stanowiącej załącznik Nr 2. Sprawy związane z pracą techników normowania reguluje instrukcja, stanowiąca załącznik Nr 1.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania. Jednocześnie tracą moc obowiązującą: zarządzenie Nr 157 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 27 października 1951 r. w sprawie zakresu działania i zaszeregowania techników normowania pracy oraz w sprawie sposobu prowadzenia ewidencji rezultatów pracy wraz z instrukcją, okólnik Nr 22 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 2 kwietnia 1951 r., w sprawie zwalniania z pracy słuchaczy kursów technicznego normowania, okólnik Nr 29 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 14 kwietnia 1951 r. w sprawie zatrudnienia techników normowania, okólnik Nr 29 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 30 maja 1953 r. w sprawie organizacji i zakresu działania organów normowania pracy w budownictwie przemysłowym.

w/z M I N I S T R A

Inż. St. Farjaszewski
Podsekretarz Stanu

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 77/Org.
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 21 listopada 1953 roku.

INSTRUKCJA

w sprawie techników normowania pracy w budownictwie przemysłowym.

§ 1. Jedno stanowisko technika normowania pracy powinno przypadać na:

- 1) jedną lub kilka budów prowadzonych przez jeden zarząd budowy, o ile planowana dla nich liczba zatrudnionych pracowników, których praca podlega normowaniu, wynosi co najmniej 200 osób, lecz nie więcej niż 500. Przy stanie zatrudnienia znacznie przekraczającym 200 osób, technik normowania pracy powinien mieć do pomocy wyszkolonych chronometrażystów. W przedsiębiorstwach specjalizowanych przy niewielkich składach brygad roboczych oraz ich znacznym rozproszeniu na budowach można tworzyć stanowiska techników normowania pracy, obejmujące mniejszą ilość zatrudnionych,
- 2) jednostkę organizacyjną produkcji pomocniczej lub zaplecza z uwzględnieniem postanowień § 1 ust. 3 zarządzenia.

§ 2. 1. Technicy normowania pracy powinni posiadać ukończony kurs technicznego normowania pracy i praktykę w budownictwie przemysłowym, wyrobione poczucie odpowiedzialności i obiektywizmu w wydawaniu ocen oraz wyrobienie społeczno-polityczne.

Obsadzenie stanowiska technika normowania pracy przez osobę posiadającą mniejsze niż określone wyżej kwalifikacje wymaga zgody jednostki nadzorującej.

2. Technikowi normowania pracy, posiadającemu kwalifikacje zawodowe (ust. 1) oraz pełniącemu samodzielną funkcję przysługuje tytuł starszego technika normowania pracy.

§ 3. 1. Przesunięcie technika normowania pracy na inne stanowisko powinno być uzgodnione z właściwym centralnym zarządem, a odnośnie pracowników normowania pracy w centralnych zarządach — z Departamentem Za-trudnienia i Płac.

2. Absolwentów kursów techników normowania pracy należy zatrudnić przede wszystkim na stanowiskach techników normowania pracy, ewentualnie przejściowo jako chronometrażystów.

3. Przydzielanie technikom normowania prac dodatkowych innych niż określone niniejszymi przepisami jest niedopuszczalne.

W szczególności technik normowania nie może być przydzielony do spełniania czynności kalkulatora, wypisującego zlecenia akordowe, wypełniania list płacy, kart zarobkowych itp.

4. Dla spełniania czynności pomocniczych niezbędnych dla wykonania prac określonych niniejszymi przepisami, dyrektorzy zjednoczeń (przedsiębiorstw) wyznaczają odpowiednich pracowników, przeszkolonych przez techników normowania.

§ 4. 1. Pracownicy budownictwa przemysłowego uczęszczający na kursy techników normowania pracy bez ode-rwania od pracy powinni być zwalniani na:

- wykłady teoretyczne z dwóch godzin pracy,
- ćwiczenia praktyczne przeprowadzane w czasie pracy z całego dnia pracy.

Łączna ilość godzin zwolnień na ćwiczenia nie może przekraczać 108 godzin przez cały czas kursu, a nie może być mniejsza niż 80 godzin. Czas ćwiczeń obejmuje zajęcia praktyczne i ich omówienia.

2. Godziny zwolnień z pracy z tytułu określonego w ust. 1 należy zaliczać do płatnych godzin pracy.

3. Zwolnień udziela dyrektor zjednoczenia (przedsiębiorstwa) na wniosek kierownika kursu techników normowania.

4. Na wniosek kierownika kursu dyrektor zjednoczenia (przedsiębiorstwa) może udzielić zwolnienia przeszkolonym już technikom normowania dla udzielenia pomocy wykładowcy przy prowadzeniu ćwiczeń.

§ 5. Technik normowania pracy uprawniony jest do:

- wglądu do list płacy, zleceń dniówkowo-akordowych i wszelkich dowodów wyceny robocizny,
- ustępu na podstawie delegacji służbowej na wszystkie budowy oraz zakłady podległe tej jednostce administracyjnej, w której zatrudniony jest technik normowania,
- zbieranie informacji co do braków w wykonawstwie robót,
- wglądu do dokumentacji technicznej, mającej związek z zagadnieniami norm pracy (kosztorysy, rysunki robocze, obmiary itp.).

Załącznik Nr 2 do zarządzenia Nr 77/Org.
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 21 listopada 1953 roku.

Lp.	Kate-goria	Współ-czynnik premio-owy	Dodatek funkcyj-ny w zł
1. Kierownik komórki normowa-nia pracy w centralnym zarzą-dzie	1a—3	1,0	378—303
2. St. technik normowania pracy (st. inspektor norm pracy) w CZ	1—3	1,0	265
3. Technik normowania pracy (Inspektor norm pracy) w CZ	3—4	1,0	152
4. Kierownik stanowiska normo-wania pracy w zjednoczeniu (I, II i III kat. oraz ponad limit)	1—3	1,0	303—265
5. St. technik normowania pracy w zjednoczeniu (I, II, III kat. oraz ponad limit)	2—4	1,0	265—227
6. Technik normowania pracy w zjednoczeniu (I, II, III kat. lub ponad limit)	3—5	1,0	227—189
7. St. technik normowania pracy w zarządach bud. I, II kat. i warsztatach	2—4	1,0	265—227
8. St. technik normowania pracy w zarządzie bud. III kat. oraz na budowach	3—5	1,0	189—152
9. Technik normowania pracy w zarządzie budowlanym na od-cinku bud., budowie, w war-sztatach	4—6	1,0	114—76
10. Chronometrażysta	4—7	1,0	

156.

ZARZĄDZENIE Nr 83/Ogól.

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 19 listopada 1953 r.

w sprawie warunków, którym powinni odpowiadać pra-cownicy szkolący robotników i praktykantów oraz zasad wynagradzania tych pracowników.

Na podstawie § 1, ust. 2 i § 7 zarządzenia Nr 458 Prze-wodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodar-czego z dnia 12 grudnia 1951 r. w sprawie zasad wynagra-dzania pracowników szkolących robotników w zakładach pracy podległych Ministrom: Górnictwa, Przemysłu Cięż-kiego, Przemysłu Chemicznego, Przemysłu Lekkiego, Prze-mysłu Rolnego i Spożywczego, Budownictwa Przemysłowe-go oraz Budownictwa Miast i Osiedli wraz z później-szymi zmianami (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-105, poz. 1521, z 1952 r. Nr A-41, poz. 583, Nr A-69, poz. 1042 i 1043. Nr A-89, poz. 1382 i z 1953 r. Nr A-62, poz. 759) oraz w związku z § 7 instrukcji Nr 5 Przewodniczącego Pań-stwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 6 stycz-

nia 1953 r. w sprawie sposobu przeliczenia dotychczasowych zasadniczych (podstawowych) stawek płac na nowe zasadnicze (podstawowe) stawki płac pracowników gospodarki uspołecznionej i po porozumieniu z Zarządem Głównym Związku Zawodowego Pracowników Budownictwa, Ceramiki i Pokrewnych Zawodów w Polsce zarządzam, co następuje:

§ 1. Jednostki organizacyjne budownictwa przemysłowego obowiązane są stosować instrukcję w sprawie warunków, którym powinni odpowiadać pracownicy szkolący robotników i praktykantów oraz zasad wynagradzania tych pracowników, stanowiącą załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania. Jednocześnie traci moc obowiązującą zarządzenie Nr 50 Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 7 marca 1952 r. w sprawie określenia warunków, którym powinni odpowiadać pracownicy szkolący robotników w zakładach pracy resortu budownictwa przemysłowego oraz zasad wynagradzania tych pracowników oraz zarządzenie Nr 55/Ogól. Ministra Budownictwa Przemysłowego z dnia 25 sierpnia 1953 r. zmieniające zarządzenie Nr 50 z dnia 7 marca 1952 r. w sprawie określenia warunków, którym odpowiadać powinni pracownicy szkolący robotników w zakładach pracy resortu budownictwa przemysłowego oraz zasad wynagradzania tych pracowników (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 16 (38), poz. 102).

Przestaje również obowiązywać pismo okólne Nr 22 Departamentu Zatrudnienia i Płac z dnia 7 maja 1953 r. w sprawie zasad wynagradzania instruktorów produkcyjnych grup uczniowskich (Biuletyn Min. Bud. Przem. Nr 7 (29), poz. 24).

MINISTER

Dr Cz. Babiński

Załącznik Nr 1 do zarządzenia Nr 83/Ogól.
Ministra Budownictwa Przemysłowego
z dnia 19 listopada 1953 r.

INSTRUKCJA

w sprawie warunków, którym powinni odpowiadać pracownicy szkolący robotników, praktykantów oraz zasad wynagradzania tych pracowników.

§ 1. 1. Instrukcja niniejsza ustala warunki wynagradzania pracowników szkolących robotników oraz uczniów zasadniczych szkół zawodowych odbywających praktyki (praktykantów) w zakładach pracy budownictwa przemysłowego.

2. Postanowienia niniejszej instrukcji stanowią wyłączną podstawę do ustalania wysokości wynagrodzenia pracowników, którym powierzono szkolenie.

§ 2. Wynagrodzenie za szkolenie wewnątrzzakładowe może być wypłacane tylko w tych zakładach pracy, które mają zatwierdzony program szkolenia i powołaną zakładową komisję egzaminacyjno-kwalifikacyjną.

§ 3. 1. Każdy robotnik lub brygadzysta, posiadający:

- 1) wysokie kwalifikacje fachowe i zaszerogowanie osobiste co najmniej o jedną kategorię wyższe niż kategoria poziomu, który ma uzyskać szkolony,
- 2) umiejętność instruowania,
- 3) umiejętność organizowania miejsca pracy,
- 4) wyrobienie społeczne i uświadomienie polityczne,
- 5) socjalistyczny stosunek do pracy

może być wyznaczony do wewnątrzzakładowego szkolenia innych robotników lub praktykantów.

2. Powierzenie pracownikowi obowiązków szkolącego jest dowodem zaufania tak co do jego kwalifikacji zawodowych jak i zalet osobistych i stanowi dla szkolącego wysokie wyróżnienie.

§ 4. Szkolenie wewnątrzzakładowe robotników powinno być przeprowadzane bez odrywania szkolącego od jego obowiązków, wynikających z zawartej z nim umowy o pracę.

Dopuszczalne wyjątki od tej zasady zostaną ustalone odrębnie.

§ 5. Szkolenie praktykantów może być przeprowadzane:

- 1) bez odrywania szkolącego od obowiązków wynikających z zawartej z nim umowy o pracę — praktykanci przydzieleni są wówczas na poszczególne stanowiska robocze,
- 2) z całkowitym zwolnieniem od pracy produkcyjnej szkolącego, który obejmuje wówczas wyłącznie funkcję instruktora wydzielonej produkcyjnej grupy praktykantów.

§ 6. 1. Z pracownikami szkolącymi należy zawrzeć umowy.

2. Umowę należy sporządzić w 3-ch jednobrzmiących egzemplarzach, które powinny być podpisane przez kierownika zakładu pracy (budowy) i pracownika przyjmującego obowiązki szkolącego.

3. Jeden egzemplarz sporządzonej umowy otrzymuje szkolący, drugi — powinien być przekazany rachubie jednostki sporządzającej listy płacy dla danego zakładu pracy (budowy) i służy jako podstawa do wypłaty, trzeci zaś egzemplarz wraz z ewidencją szkolonych pozostaje w aktach zakładu pracy (budowy).

§ 7. 1. Wynagrodzenie za szkolenie wewnątrzzakładowe robotników składa się:

- 1) ze stawki za szkolenie,
- 2) z jednorazowej premii za pomyślny wynik szkolenia.

2. Wynagrodzenie za szkolenie praktykantów, bez odrywania szkolącego od obowiązków, wynikających z zawartej z nim umowy o pracę, obejmuje jedynie stawkę za szkolenie. U uwagi na to że praktykanci nie składają egzaminu przed zakładową komisją egzaminacyjno-kwalifikacyjną premia za pomyślny wynik szkolenia nie wchodzi w tym przypadku w skład wynagrodzenia.

3. Wynagrodzenia instruktora wydzielonej produkcyjnej grupy praktykantów oblicza się według zasad obowiązujących przy ustalaniu wynagrodzenia za okres urlopu wypoczynkowego.

4. Wysokość wynagrodzenia za szkolenie wewnątrzzakładowe robotników (§ 7 ust. 1) i za szkolenie praktykantów bez odrywania szkolącego od obowiązków, wynikających z zawartej z nim umowy o pracę określają §§ 8 i 9 niniejszej instrukcji.

§ 8. 1. Przy szkoleniu indywidualnym wynagrodzenie za jednego szkolonego wynosi:

	Za cały okres szkolenia przy dług. okresu					
	1 m-c	2 -m-ce	3 m-ce	4 m-ce	5 m-cy	6 m-cy
Stawka za szkolenie	62,50	131,25	200,—	281,25	375,—	481,25
Rata miesięczna	—	43,75	50,—	56,25	62,50	68,75
Premia za pomyślny wynik szkolenia	100,—	137,50	175,—	225,—	275,—	337,50

2. Przez szkolenie indywidualne rozumieć należy szkolenie przez jednego szkolącego 1—3 robotników lub praktykantów na odrębnych stanowiskach roboczych.

3. Premia za pomyślny wynik szkolenia nie należy się w przypadku szkolenia praktykantów.

§ 9. 1. Przy szkoleniu brygadowym wynagrodzenie za 1 szkolonego wynosi:

	Za cały okres szkolenia przy długości okresu			
	1 m-c	2 m-ce	3 m-ce	4 m-ce
Stawka za szkolenie	18,75	37,50	70,—	93,79
Rata miesięczna	—	12,50	17,50	18,75
Premia za pomyślny wynik szkolenia	33,75	43,75	62,50	75,—

2. Przez szkolenie brygadowe należy rozumieć szkolenie w brygadzie, której członkiem jest szkolący.

3. Premia za pomyślny wynik szkolenia nie należy się w przypadku szkolenia praktykantów.

§ 10. 1. Wynagrodzenie, o którym mowa w §§ 8 i 9, należy wypłacać w najbliższym terminie wypłaty normalnego wynagrodzenia za pracę w następujący sposób:

- 1) stawkę za szkolenie trwające jeden miesiąc wypłaca się po pomyślnym złożeniu egzaminów przez szkolonego robotnika. Stawkę za szkolenie trwające dłużej niż jeden miesiąc wypłaca się w miesięcznych ratach z dołu w wysokości ustalonej w §§ 8 i 9, a przypadającą ratę stawki za szkolenie za ostatni miesiąc okresu szkolenia wypłaca się po pomyślnym złożeniu egzaminów w podwójnej wysokości raty ustalonej w §§ 8 i 9.

Uzależnienie wypłaty ostatniej podwójnej raty za szkolenie od pomyślnego wyniku egzaminu nie ma zastosowania przy szkoleniu praktykantów, których nie poddaje się egzaminowi;

- 2) jednorazową premię za pomyślny wynik szkolenia robotników należy wypłacać po terminowym zakończeniu szkolenia, pomyślnym złożeniu egzaminów przez przeszkolonego przed zakładową komisją egzaminacyjno-kwalifikacyjną i wykonaniu przez wyszkolonego norm pracy średnio przynajmniej w 100% w ciągu nie mniej niż 2 tygodni.

Na wniosek szkolącego 2-tygodniowy okres, w ciągu którego średnie wykonanie norm pracy przez wyszkolonego powinno wynosić przynajmniej 100%, może być przedłużony do 1-go miesiąca.

W przypadkach zatrudnienia wyszkolonego w zespole pracującym na wspólnej normie jako warunek wypłaty premii przyjmuje się wykonanie przez zespół normy przynajmniej średnio w 100%.

2. W przypadku zakończenia szkolenia przez szkolącego w terminie późniejszym, niż ustalony w zatwierdzonym programie szkolenia, szkolącemu nie przysługuje dodatkowe wynagrodzenie za przedłużony okres szkolenia, ani jednorazowa premia za pomyślny wynik szkolenia.

3. W przypadku zakończenia szkolenia w terminie wcześniejszym, niż ustalony w zatwierdzonym programie szkolenia, szkolący otrzymuje po pomyślnym złożeniu egzaminów przez szkolonego pozostałą resztę stawki za szkolenie ustalonej zgodnie z § 8 lub § 9 w całości.

§ 11. 1. Za wykłady teoretyczne, przewidziane w zatwierdzonym programie szkolenia należy wypłacać wykładowcom po zł 12,50 za każdą godzinę wykładu.

2. Stosowanie stawki wyższej, niż podana w ust. 1 wymaga każdorazowej uprzedniej zgody Departamentu Zatrudnienia i Płac.

§ 12. W przypadkach zwolnienia pracownika szkolącego robotników na okres szkolenia od pełnienia obowiązków, wynikających z zawartej z nim umowy o pracę (§ 4 ust. 1), pracownik ten otrzymuje za czas tego zwolnienia wynagrodzenie obliczone według zasad obowiązujących przy ustalaniu wynagrodzenia za okres urlopu wypoczynkowego oraz premię za pomyślny wynik szkolenia przy zachowaniu obowiązujących przy jej wypłacie warunków, o których mowa w § 10 ust. 1, pkt. 2).

§ 13. Wynagrodzenie za szkolenie wewnątrzzakładowe, o którym mowa w § 7 ust. 3 i §§ 8, 9, 11 i 12 wypłaca się z osobowego funduszu plac.

§ 14. Wynagrodzenie za szkolenie łącznie z premią za wynik szkolenia podlega podatkowi od wynagrodzeń w myśl przepisów § 7 ust. 1, pkt. 3 i ust. 2 — 4 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 6 czerwca 1951 r. w sprawie całkowitego lub częściowego zwolnienia niektórych kategorii wynagrodzeń od podatku od wynagrodzeń (Monitor Polski z 1951 r. Nr A-49, poz. 648 i z 1952 r. Nr A-44, poz. 626 i Nr A-93, poz. 1444).

w/z DYREKTORA DEPARTAMENTU
ZATRUDNIENIA I PŁAC

Mgr J. Pniewski
Wicedyrektor Departamentu

157.

OKÓŁNIK Nr 58

MINISTRA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

z dnia 13 listopada 1953 r.

w sprawie poświadczania zamówień na artykuły śrubowe.

Na podstawie § 15 ust. 1 zarządzenia Nr 75 Przewodniczącego Państwowej Kom. sji Planowania Gospodarczego z dnia 19 marca 1953 r. w sprawie trybu zaopatrzenia i dystrybucji artykułów śrubowych (Biuletyn PKPG Nr 9, poz. 46) ustalam, co następuje:

1. Z dniem 1 grudnia 1953 r. upoważniam Centralne Zarządy: Mechanizacji, Konstrukcji Stalowych, Transportu, Montażu Urządzeń Elektrycznych i Instalacji Przemysłowych do poświadczania zamówień podległych im zjednoczeń (przedsiębiorstw) na artykuły śrubowe w wykonaniu specjalnym (nieznormalizowanym).

2. Zamówienia zjednoczeń (przedsiębiorstw) podległych centralnym zarządom niewymienionym w pkt. 1 wymagają poświadczenia Departamentu Techniki Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego.

w/z M I N I S T R A

Inż. St. Pietrusiewicz
Podsekretarz Stanu

158.

PISMO OKÓLNE Nr 37**MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
DEPARTAMENT ZATRUDNIENIA I PŁAC**

Znak: ZP/2/E-2/143.53

z dnia 13 listopada 1953 r.

**w sprawie premiowania technika brygady Powszechnej
Organizacji „Służba Polsce“.**

W oparciu o pismo Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 7.XI.1953 r. znak: PN3b-46-48 Departament Zatrudnienia i Płac powiadamia, że premia wykonawcza dla technika brygady wprowadzona na podstawie § 14 ust. 2 wzorcowej umowy o pracę junaków Powszechnej Organizacji „Służba Polsce“ w roku 1953 powinna być obliczana w/g skali premiowej obowiązującej w danej jednostce, przy czym wskaźnik wykonania planu należy zastąpić wskaźnikiem wykonania norm wydajności osiągniętych przez brygadę.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU

Mgr J. Pniewski

159.

PISMO OKÓLNE Nr 62**MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO
DEPARTAMENT KSIĘGOWOŚCI**

L. dz. KS-I/BJ-1a

z dnia 19 listopada 1953 r.

w sprawie księgowej ewidencji przelewów środków przeznaczonych na remonty awaryjne, ewidencji księgowej wartości materiałów oddanych obcym wykonawcom do przerobienia w ramach zleceń inwestycyjnych oraz ewidencji księgowej opakowań.

I. Księgowa ewidencja przelewów środków przeznaczonych na remonty awaryjne.

Na podstawie pisma okólnego Nr 53 Departamentu Księgowości Ministerstwa Finansów (Nr KS.13211/1/53) uchyla się na okres do końca bieżącego roku punkt 2 pisma okólnego Nr 54 Departamentu Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego (L. dz. KS-I/D-1a) z dnia 29 sierpnia 1953 r. Biuletyn M.B.Przem. Nr 17, poz. 116 w sprawie księgowej ewidencji przelewów środków przeznaczonych na remonty awaryjne.

W związku z powyższym przelewy, o których mowa w § 1 ust. 2 zarządzenia Ministra Finansów z dnia 7 lipca 1953 r. w sprawie trybu akumulacji środków przeznaczonych na remonty awaryjne w przedsiębiorstwach państwowych, działających według zasad rozrachunku gospodarczego (Monitor Polski Nr A-70, poz. 815), powinny przechodzić przez „rachunek bankowy środków na remonty kapitalne“.

Odpowiednie zapisy księgowe są następujące:

1. przelew z rachunku rozliczeniowego części funduszu amortyzacyjnego przeznaczonego na finansowanie remontów kapitalnych
  - Wn 020 „Rachunek bankowy środków na remonty kapitalne“,
  - Ma 043 „Rachunek rozliczeniowy“;

2. zapis równoległy do zapisu pierwszego
  - Wn 101 „Rozliczenia amortyzacji“,
  - Ma 024 „Fundusz na remonty kapitalne“;
3. przelew na rachunek scentralizowanej rezerwy awaryjnej
  - Wn 024 „Fundusz na remonty kapitalne“,
  - Ma 020 „Rachunek środków na remonty kapitalne“.

II. Księgowanie materiałów oddanych drobnym wykonawcom obcym do przerobienia w ramach zleceń inwestycyjnych.

Na podstawie punktu II pisma okólnego Nr 53 Departamentu Księgowości Ministerstwa Finansów Nr KS.13211/1/53 Departament Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego wyjaśnia, że w ramach działalności inwestycyjnej w zakresie robót budowlano-montażowych w przypadku oddania przez inwestora materiałów do przerobienia drobnym wykonawcom obcym na podstawie § 53 ust. 1 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego i Ministra Finansów z dnia 14.I.1953 r. w sprawie zasad finansowania przez banki specjalne inwestycji scentralizowanych limitowych (Monitor Polski Nr A-6, poz. 67) należy wartość tych materiałów zaewidencjonować:

1. w chwili wydania wyżej wymienionych materiałów obcemu wykonawcy:

- a) w księgowości syntetycznej nie należy dokonywać księgowania,
- b) w kartotece magazynowej i w księgowości analitycznej prowadzonej do kont, na których ewidencjonowane są wyżej wymienione materiały należy otworzyć konto analityczne „materiały w magazynie obcego wykonawcy...“ oraz dokonać księgowania: wydany materiał obcemu wykonawcy — Wn „Materiały w magazynie obcego wykonawcy...“, Ma — konto analityczne, na którym jest ewidencjonowany wyżej wymieniony materiał;

2. zużycie omawianych materiałów (wartość zużytych materiałów) na podstawie faktur obcego wykonawcy oraz załączonego do nich rozliczenia materiałów należy zaewidencjonować:

- a) w księgowości syntetycznej: wartość zużytych materiałów własnych przez wykonawcę obcego — Wn „Inwestycje rozpoczęte“, Ma — konto księgowości syntetycznej, na którym ewidencjonowana jest wartość omawianych materiałów,
- b) w księgowości analitycznej należy wyksięgować omawiane zużyte materiały z konta analitycznego „materiały w magazynie obcego wykonawcy...“

III. Ewidencja księgowa wartości (stanowiących przedmioty nietrwale) opakowań zniszczonych lub zagubionych przez odbiorcę.

Na podstawie dodatkowych wyjaśnień zamieszczonych w części III pisma okólnego Nr 53 Departamentu Księgowości Ministerstwa Finansów Nr KS.13211/1/53 z dnia 30 września 1953 r. Departament Księgowości Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego w swoim piśmie okólnym Nr 61 znak KS-I/D-1a z dnia 10 października 1953 r. w sprawie ewidencji księgowej opakowań (Biuletyn Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego Nr 19, poz. 135) wprowadza następującą zmianę:

w części A. Opakowania wypożyczane, w punkcie 4 — Księgowania w przypadkach zaginięcia opakowania u odbiorcy, księgowania u dostawców dotyczące opakowań stanowiących przedmioty nietrwale, a zagubionych lub zniszczonych z winy odbiorcy (str. 10 Biuletynu M.B.Przem. Nr 19) zmienia się na następująco:

- 1) wartość dotychczasowego zużycia opakowania — Wn 129 „Zużycie przedmiotów nietrwałych“ — Ma 128/2 „Przedmioty nietrwałe w użytkowaniu“,
- 2) aktualna wartość opakowania (wartość inwentarzowa minus wartość dotychczasowego zużycia) — Wn 078 (074) „Inne należności i zobowiązania“ — Ma 128/2 „Przedmioty nietrwałe w użytkowaniu“,
- 3) uregulowanie należności przez odbiorcę — Wn konto środków pieniężnych — Ma 078 (074) „Inne należności i zobowiązania.“

DYREKTOR DEPARTAMENTU

S. Wojciechowski

KOMUNIKAT

w sprawie cenników i katalogów.

Departament Kosztorysów i Umów podaje do wiadomości, że spośród cenników wymienionych w „Urzędowym Spisie“, ogłoszonym w Biuletynie Nr 19(41) M.B.Przem., poz. 136 ukazały się w druku i są rozprowadzane przez Centralę Wydawniczą Druków cenniki i katalogi wymienione w rubryce 1 „Urzędowego Spisu“ pod następującymi pozycjami:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 16, 17, 18, 24, 23, 27, 28, 29, 33, 34, 35, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 52 i 53 (Cz. I Wyd. III, 1953 r.).

O ukazaniu się pozostałych cenników i katalogów nastąpi oddzielne zawiadomienie.

Cenniki i katalogi rozprowadzane są przez Centralę Wydawniczą Druków (baza towarowa — ul. Ogrodowa 51. IV p., tel. 8-83-45) wg rozdzielnika podanego przez poszczególne resorty (dla podległych jednostek i przedsiębiorstw) do Biura Norm Kosztorysowych przy Urzędzie Rady Ministrów.

Przedsiębiorstwem i instytucjom podanym w rozdzielniku, a znajdującym się na prowincji, Centrala Wydawnicza Druków wysyła cenniki te bezpośrednio za zaliczeniem pocztowym (w miarę ukazywania się cenników z druku), natomiast przedsiębiorstwa i instytucje znajdujące się w Warszawie, winny zgłosić się same do wspomnianej Bazy Towarowej Centrali Wydawniczej Druków, gdzie po uregulowaniu rachunku gotówką lub przelewem otrzymają przekaz na odbiór cenników w magazynie wysyłkowym CWD przy ul. Grzybowskiej 43.

Przedsiębiorstwa lub instytucje, które z jakiegokolwiek bądź powodu zostały pominięte w rozdzielnikach, mogą otrzymać wspomniane cenniki (w ograniczonej ilości) w magazynie Centrali Wydawniczej Druków przy ul. Dobrej Nr 28.

V-DYREKTOR DEPARTAMENTU

Inż. Edward Mader

KOMUNIKAT

Wydane zostały, a nie są ogłoszone w Biuletynie Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego następujące zarządzenia Ministra Budownictwa Przemysłowego.

Nr 53/Og. z dnia 20.8.1953 r. w sprawie zatwierdzenia cennika Nr 3/BP/M/53 na montaż urządzeń transportu pionowego i poziomego,

Nr 59/Og. z dnia 17.9.1953 r. w sprawie nadania mocy obowiązującej normom i stawkom zawartym w Katalogu Norm i Stawek Jednostkowych Nr 29,

Nr 63/Og. z dnia 3.10.1953 r. zmieniające zarządzenie w sprawie zasad rozliczania kosztów dodatkowych powstałych w wyniku zatrudnienia robotników zamiejscowych,

Nr 64/Og. z dnia 5.10.1953 r. w sprawie wewnętrznej sprawozdawczości statystycznej,

Nr 66/Og. z dnia 8.10.1953 r. w sprawie usprawnienia wypłat premii za terminowe i przedterminowe oddawanie do użytku obiektów szczególnie ważnych dla gospodarki narodowej,

Nr 79/Og. z dnia 31.10.1953 r. w sprawie wprowadzenia norm i stawek jednostkowych zawartych w Katalogu Norm i Stawek Jednostkowych Nr 70,

Nr 82/Og. z dnia 10.11.1953 r. w sprawie ustanowienia norm resortowych.

SPROSTOWANIE

błędów w instrukcji, stanowiącej załącznik do zarządzenia Nr 68/Ogól. z dnia 20 października 1953 r. w sprawie szkolenia wewnątrzzakładowego w budownictwie przemysłowym (Biuletyn Nr 20(42), poz. 133).

W Rozdziale 2, § 4, ust. 2 powinien mieć brzmienie następujące:

„Wycuczenie zawodu ma miejsce w odniesieniu do robotników zaszeregowanych do kategorii w zasadzie nie wyżej 4-cj według obowiązującego taryfikatora“.

W Rozdziale 2, § 16, ust. 2 powinien mieć brzmienie następujące:

„Szkolenie, o którym mowa w ust. 1, składa się z praktycznego i teoretycznego szkolenia, organizowanego wg zasad omawianych w §§ 8, 9 i 10“.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
Gabinet Ministra

Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81

Telefon wewnętrzny: Redakcji 307; Administracji 495

Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.50

Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P.

konto 378-412/987 cz. 24 — dział 5 — rozdział 17

OPLATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny:

Warszawa, ul. Krucza 24/26